

## Domače vesti

### Slovanov koncert

Včerajšnji koncert, ki ga je moški pevski zbor "Slovan" podal pred številnimi posetniki v dvorani Slovenskega društvenega doma na Reher Ave., je bil v vseh ozirih uspešen. Občinstvo je z iskrenim ploskanjem sprejelo izvedbo vsake posamezne točke. Posebno pa je ugajala popularna hrvaška pesem "Dalmatinski šajkaš", katero so morali pevci na zahtevno publike ponoviti.

Koncert "Slovana" je še ena uspešna prireditel v vrsti koncertov, ki smo jih že imeli v tej sezoni. Za takšne kulturne dogodke naša javnost vedno pozna veliko razumevanje. Priporočljivo pa bi bilo, da "Slovan" v svoje programe vključi poleg slovenskih tudi ostale slovanske pesmi, hrvaške, srbske, ruske, itd. "Dalmatinski šajkaš" je bilo potrjeno, da naša javnost želi takšnih pesmi, ki v mnogih slučajih predstavljajo nekaj novega in svežega.

### Požar v livarni

V soboto popoldne je nastal požar v tovarni National Bronze & Aluminum Foundry Co. na 4399 Hamilton Ave., ki je napravil za \$8,000 škode.

### Letne seje

Nocoj se vrši letna seja društva Collinwood Hive, št. 283 TM v navdanih prostorih. Po seji bo nekoliko prigrizka in zabava.

Jutri večer se vrši letna seja podružnice št. 18 SZZ v običajnih prostorih. Po seji sledi božična zabava.

Članice so vabljen, da se udeležijo v čim večjem številu.

### V bolnišnici

V Glenville bolnišnici se nahaja poznani gostilničar Mr. Joseph Kunčič, lastnik Kunčič-Pertotti gostilne. Nahaja se v sobi št. 116. Podvreči se bo moral operaciji. Želimo mu, da bi čim prej popolnoma okreval!

### Zopet doma

Poznana Mrs. Anna Jurgec se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 781 E. 236 St. Zahvaljuje se prijateljicam in prijateljem za obiske in kartice ter cvetlice, ki jih je prejela v bolnišnici. Sedaj se nahaja na domu pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijateljice lahko obiščejo.

### Seja direktorija SND

Jutri večer se vrši seja direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Prosi se vse direktorje, da se gotovo udeležijo.

### Nove uradnice

Društvo Carniola Hive, št. 493 TM je na svoji letni seji izvolilo sledeči odbor za prihodnje leto: častna predsednica Mary Bolta, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duhovna voditeljica Mary Tekaučič, spremljevalka Mary Mahne, vratarica Pauline Zigmann, čuvajka Mary Petschauer, tajnica Pauline Debevec, 1110 E. 72 St., EN 8254, bolniška tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 4758. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v dvorani št. 1 Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

### V Arizono

Mr. Anton Vatovec iz 3515 E. 112 St. in Mr. Frank Kuher iz Euclid, O., sta včeraj odpotovala v Phoenix, Ariz., kjer bosta ostala nekaj tednov. Želimo jima srečno pot in mnogo razvedrila!

## Francoska policija bo streljala na delavce

### Svet republike odobril vladin program proti nemiro in stavkam

PARIZ, 6. dec.—Svet francoske republike je danes z 217 proti 82 glasovom odobril program premijerja Robert Schumana, ki bo vladi dal močno oropje, da se zoperstavi valu stavk in nemirov.

Istočasno je francoska policija dobila ukaz, naj strelja na delavstvo, če bo to potrebno. Do te pooblastitve je prišlo potem, ko so se delavci polastili kontrole dveh mest.

Predsednik republike Vincent Auriol je sprejel voditelje Generalne konfederacije dela, ki se nahaja pod vplivom komunistov, ko so isti izjavili, da so "vrata za nova pogajanja odprta."

### V St. Etiennu prišlo

do novih krvavih spopadov

Do novih uličnih borb med policijo in delavstvom je prišlo v St. Etiennu, ki je center produkcije orožja in municije pa tudi v Lyonu in Arlesu. Slednji mesti je delavstvo držalo v svoji popolni oblasti več ur in šele po daljših borbah je policiji uspelo, da je delavce izgnala z ulice.

Spopadi med policijo in delavstvom se nadaljujejo tudi v Marseillu. V to drugo največje mesto je vlada poslala na tisoče vojakov, ki bodo pomagali policiji, da se vzpostavi "red in varnost."

### Socialist ukazal, naj se strelja na delavstvo

Notranji minister Jules Moch, ki je socialist, je v parlamentu izjavil, da je ukazal policiji, naj strelja na delavstvo, ko se bo nahajala v težavah.

Komunistični poslanci so mu odgovorili z vzkliki: "Morilec!"

Moch je odgovoril na komunistične proteste v zvezi s včerajšnjimi nemiri v Valencii, kjer so trije delavci bili ubiti. Njegovo poročilo je bilo v parlamentu sprejeto z 408 proti 183 glasovom.

Za prihodnji tork se pričakuje, da se bo 1,200,000 vladnih uslužbencev priključilo stavki 2,000,000 delavcev. Poziv, naj se priključijo stavki državnih uslužbencev je bil naslovljen med ostalim tudi na učitelje, sanitetne delavce in uradnike v različnih ministerstvih, celo na uradnike, ki so usposleni v uradu premijerja Schumana.

### Van Dalen obsojen

V dosmrtno ječa je bil obsojen Christian Van Dalen, ki je 9. avgusta v Brookside parku umoril Mildred McKelvey, katero je dotični večer prvič srečal v neki gostilni. Prosekucija je zahtevala smrt v električnem stolu, toda porota je priporočala milostno sodbo.

### Veseli dogodki

Pri družini Mr. in Mrs. Carl P. Frank na 18214 La Salle Ave., so se zadnji četrtek zglasile vile rojenice in pustile v spomin dvojčici, ki bosta v družbo bratcu Raymond, ki je bil ravno isti dan star eno leto. Mati in deklice se nahajajo v Glenville bolnišnici in se dobro počutijo. Dekliško ime matere je bilo Dorothy Paliska, ter je hči poznane družine Mr. in Mrs. Matt Paliska, ki vodita gostilno Carl's Cafe na E. 54 St. in Marquette Ave., oče je pa sin poznane Mrs. Rose Frank.

## Hartley na delu za poostreitev zakona

WASHINGTON, 6. dec.—Kongresnik Fred A. Hartley Jr. je danes naznanil, da bo delavski odsek poslanske zbornice, čigar predsednik je, v teku 30 dni začel zaslišanja za poostreitev obstoječe "delavske" postave, kateri je kumoval skupno s senatorjem Taftom.

Hartley je dejal, da bo predlagal uveljavljenje drastičnih kazni za vse take stavke, ki bi zajele vse obrate katerekoli industrije širom dežele, t. j. splošne industrijske stavke. Dalje bi se unijam prepovedalo vsiljevanje pravil, po katerih bi bili delodajalci primorani vpisati kateregakoli delavca, ki ga "deljansko" ne potrebujejo.

Predlagana poostreitev zakona bi uveljavila nekatere najmočnejše delavske unije v deželi, zlasti unijo premogarjev in kodbenikov. Hartley je dejal, da obstoji močna zahteva, da se nastopi proti zlorabam, ki jih prakticirajo nekatere unije.

Tozadevno poročilo bo v kratkem obelodanil delavski pododsek poslanske zbornice, ki je zadnji čas preiskoval poslovanje unije godbenikov, katere predsednik je James C. Petrillo. Slednji je nedavno zagrozil, da bo unija od 1. januarja dalje članom prepovedala igranje za gramofonske plošče, ker iste odjedajo kruh godbenikom.

### Nov grob

#### JOHN URBAS

Snoči ob 7.10 uri je umrl na svojem domu John Urbas, stanujoč na 15312 Holmes Ave., ki je prošlo soboto obhajal svoj 77. rojstni dan. Doma je bil iz vasi Laze, fara Planina pri Rakeku na Notranjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 44 leti. Bil je član podružnice št. 3 SMZ in Najsvetejšega imena ter oskrbnik pri fari Marije Vnebovzete. Tukaj zapušča zalujočo soprogo Mary, rojeno Milavec, dve hčeri, Mrs. Mary Fahlstrom in Mrs. Virginia Winger ter tri sinove: Franka v Mentorju, Johna in Anthonya, ter sestro Johano Šega v Nanty Glow, Pa. Pogreb se bo vršil iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St.

### Truplo vojaka pripeljano

Truplo slovenskega vojaka Pfc. Joseph Stinčić, ki je bil ubit v boju 21. septembra 1944 v Luksemburgu na Nemškem, do dospel v Cleveland v torek zjutraj. Pokojni je bil sin družine Bartholomew in Amelia Stinčić na 8317 Vineyard Ave. Poleg staršev zalujoča za njim trije bratje: Tom, John in Frank, in tri sestre: Mrs. Anna Zniwkowski, Mrs. Catherine Pintarich in Helen. Pogreb z vojaškimi obredi se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 uri iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lowrenca in nato na vojaški oddelek pokopališča Calvary.

## VZDRŽEVAL DVE ŽENI, ŽIVEČI SAMO MILJO NARAZEN, SKOZI 22 LET

CHICAGO, 6. dec.—Thomas Lawrence Foley, star 60 let, železniški spretnik, je bil danes obtožen, da je skozi 22 let vzdrževal dve ženi na dom, ki sta se nahajala samo miljo druga od drugega, toda ženi sta o tem zvedeli šele lanske poletje.

Foley se je s svojo prvo ženo Bertho poročil pred 38 leti in ima z njo tri otroke, ki so že vsi odrasli. Svoje drugo ženo je poročil pod imenom Thomas Healy pred 22 leti in z njo ima dva otroka, 12 let starega dečka in 9 let staro deklico. Ona ga sedaj toži za razporoko.

Mrs. Healy pravi, da je o prvi ženi zvedela, ko je slučajno odkrila možovo pravo ime v njegovi obleki, katero je krojač dal vštiti v svrsto identifikacije. Prva žena je na sodnji izjavila, da bo stala na strani svojega moža.

Sodnik je Foley vprašal, kako je mogel skozi vsa ta leta vzdrževati dve družini in skrbeti, da je šlo vse tako gladko. "To je moja tajnost," je odvrnil obtoženec. Kot spretnik na železnici je bil vsak teden po par dni doma, kar mu je vsekakor pomagalo, da prevara toliko let ni prišla na dan.

## Anton Vehovec odgovarja "Ameriški Domovini"

Dovolite mi, da odgovorim "Ameriški Domovini" z ozirom na članek, ki je bil priobčen v dotičnem listu 20. novembra 1947, češ, kdo bo plačal moje dolgeve in da sem bil izvoljen s pomočjo republikancev, in dalje, da sem govoril z Mr. DeMaioibusom in se udeležil sestanka upornih demokratov.

Prvič—plačal sem vam za vse, kar ste tiskali zame in ne dolgujem vam niti počenega centa, če pa sem komu drugemu kaj dolžan, vas to čisto nič ne briga.

Drugič—v moji kampanji za councilmana so me podpirali republikanci, demokrati, socialisti in pristaši mnogih drugih skupin, med ostalimi tudi CIO in AFL, za kar se jim zahvaljujem.

Tretjič—da, govoril sem z Mr. DeMaioibusom, ampak govoril sem tudi z vsemi drugimi republikanci, kakor tudi z vsemi demokrati, z županom in vsemi njegovimi direktorji.

Četrtič—očitate mi, da sem se udeležil seje upornih demokratov. Da, govoril sem z Mr. Pucljem in Mr. Kovačičem. Vi sami ste oba podpirali in pravni me ni sram, biti v njuni družbi. Mar bi se radi tega moral opravičevati? Če si domisljate, da moram dobiti od vas dovoljenje, predno s kom govorim, in vam potem poročal o vsem, kar se je govorilo, tedaj se hudo motite. Pometite najprej blato izpred svojega praga; potem šele pridite pometat pred mojega.

In končno—zakaj niste priobčili mojega članka, v katerem sem se zahvalil volilcem za velikodušno podporo, katero so mi dali na volilni dan? — Anton Vehovec.

## Čehoslovaška bo na strani Rusije, pravi premier

PRAGA, 6. dec.—(Poroča Virgil M. Pinkeley)—Čehoslovaški premier Klemen Gottwald je danes dopisniku United Press-a povedal, da Čehoslovaška polaga svoje nade v mir na zunanjo politiko Sovjetske zveze in ostalih slovanskih držav. Rekel je, da Čehoslovaška nikoli ni igrala in ne namerava igrati vloge posredovalca med "vzhodom" in "zapadom."

Gottwald je star 51 let in pri zadnjih volitvah je njegova komunistična stranka dobila skupno 38 odstotkov vseh oddanih glasov.

"Verujem, da lahko vsak pošten demokrat na svetu razume to politiko in da vse "nesporazume" umetno ustvarjajo mednarodni reakcionarni elementi, ki ne želijo mir in demokratsko konsolidacijo," je rekel Gottwald, ki je odgovoril na pismena vprašanja dopisniku United Press-a.

Čehoslovaški premier je točka po točko odgovoril na zastavljena vprašanja, ter med ostalim izjavil, da Čehoslovaška ni članica nobenega evropskega bloka, da pa ima pogodbo z Rusijo in da z njo in ostalimi slovanskimi državami tesno sodeluje.

"To zvezo se je osnovalo in razvilo skladno s principi demokratične enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja soverenitete, cilj pa ji je skupna obramba proti možnemu ponavljanju nemške agresije, ter ekonomsko in kulturno sodelovanje."

"Čehoslovaška želi sodelovati z vsemi državami na podlagi teh demokratičnih in miroljubnih principov. Sodelovanje slovanskih držav in njih želja, da živijo skupaj z ostalimi državami na demokratični in prijateljski način, je po mojem mišljenju najboljši prispevek obnovi sveta," je rekel Gottwald, ki je pristavil tudi, da bi se na podlagi teh principov lahko razširilo in dalje razvilo odnošaje med Čehoslovaško in Zedinjenimi državami.

## Vlada prepovedala izvoz orožja v dežele Sred. vzhoda

WASHINGTON, 6. dec.—Snoči je državni departament izdal ukaz, s katerim se prepoveduje nadaljnji izvoz orožja in municije v Palestino in druge dežele Srednjega vzhoda. Odredba pravi, da je bila akcija podvzeta z ozirom na obstoječe nemire v prizadetih deželah.

Kakor se poroča, je skupni izvoz orožja zadnjih dveh let v dežele Srednjega vzhoda znašal samo \$8,000, medtem ko uradni viri sploh ne izkazujejo nobenih pošiljatev v Palestino v teku prvih 10 mesecev tekočega leta.

V tej zvezi je Ameriška liga za svobodno Palestino objavila izjavo, da imajo Arabci že sedaj v svoji posesti za 37 milijonov dolarjev ameriškega vojnega materiala, in da korak državnega departamenta pomeni, da Amerika "hiti zapirati hlev, potem ko je bil konj že ukraden."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

## Italijanski delavci pritiskajo na vlado

### V ultimatumu nanjo zahtevajo delo in kazni za policijo, ki je streljala na moške, ženske in otroke

RIM, 6. dec.—Delavci v Rimu so danes naslovili na vlado tridnevni ultimatum, s katerim zahtevajo delo in kaznovanje policije, ki je snoči v krvavih nemirih streljala na "moške, ženske in otroke."

V ultimatumu delavci sicer niso rekli, kaj bodo storili, ako vlada ne bo zadovoljila njihovim zahtevam, toda dali so razumeti, da bo po treh dnevih razglašena splošna stavka.

V imenu delavstva je zahtevalo za delo in kaznovanje policije naslovila novo ustanovljena organizacija, ki jo vodila "bitko rimskih delavcev."

### Vlada je zopet tarča trpkih napadov levičarjev

Novi "Pokrajinski odbor" je objavil komuniké, v katerem se obsoja akcija policije pri nemirih, ki so izbruhnili v predmestju Primavalle, tekem katerih je v krvavem uličnem spopadu med policijo in delavstvom bil ubit en delavec.

"Strojne puške vlade plutokratov (bogatinov) so streljale na moške, ženske in otroke," piše komunistično glasilo "L'Unita".

Poročila glede zahtev delavcev so bila priobčena pod naslovom "Ultimatum vladi, ki strelja na brezposelne". Levičarski tisk posebno napada premijerja de Gasperi in notranjega ministra Mario Scelbe, ki je poveljnik italijanske policije. Tarča trpkih napadov pa je tudi novo izvoljeni župan Rima, krščanski demokrat Salvatore Rebecchini.

### Velik partizanski kongres v Rimu

Italijanska Generalna konfederacija dela, ki se nahaja pod vplivom komunistov je sklenila, da v torek napove splošno stavko v Rimu. Istočasno pa se je v Rimu odprl kongres delegatov 420,000 levičarskih partizanov, ki so se pri otvoritvi kongresa obvezali, da se bodo borili "proti ameriškem imperializmu in proti ameriškim hujskačem na vojno."

Konfederacija dela je ponovila zahtevo delavstva, da se takoj kaznuje tiste, ki so odgovorni za včerajšnje krvave izgrede. Zahteva tudi odobritev 10,000,000 lir (\$17,000,000) za javna dela in brezposelne podpore.

V zvezi z ultimatomom se še niso začela pogajanja med vlado in predstavniki delavcev. Nekli vladni predstavnik je izjavil, da bodo morali delavski voditelji podvzeti prve korake za takšne pogovore.

### Partizani se pridružili pritisku na vlado

Grožnja splošne stavke v Rimu je le del tristranskega pritiska levičarjev na de Gasperi-jevo vlado. Poleg tega se vodi pojačano agitacijo med brezposelnimi, katerih ima Italija okrog 2,500,000.

S tretje strani pa pritiskajo partizani, ki so se za časa vojne borili proti okupatorju. Že pri prvem zasedanju svojega kongresa, katerega se je udeležilo 1,400 delegatov, so partizani obljubili, da bodo "proučili nalogo, da se združi vse sile odpornega gibanja z namenom, da

se zoperstavijo imperializmu in očuvajo mir, pravico in demokracijo."

Na kongresu so bile prečitane brzojavke šestih inozemskih delegacij, ki so obljubile solidarnost z italijanskimi partizani.

### 60,000 partizanov marširalo po ulicah Rima

RIM, 7. dec.—Danes se je več tisoč partizanov udeležilo parade, ki je bila prirejena v zvezi s prvim kongresom odpornega gibanja. Na tisoče rimskih veteranov, ki so se za časa vojne borili proti nacističnemu okupatorju, je poplavilo rimske ulice in marširalo k spomeniku neznanega vojaka in grobu žrtev nacističnih okupatorjev.

Kot poroča italijanska časni-karska agencija ANSA, se je ob grobu neznanega vojaka zbralo 60,000 oseb. Parada v Rimu je bila dolga štiri milje. Udeležniki parade so nosili bodisi civilne obleke ali pa partizanske uniforme. Vsak partizan pa je nosil rdečo ovratnico, rdeč robček in pa rdeč nagelj.

V paradi so dominirale rdeče zastave in največ se je prepevalo komunistično pesem "Rdeči prapor". Mnogi udeležniki so pozdravljali opazovalce z dvignjeno pestjo (komunističnim pozdravom) in občinstvo Rima jim je viharno vzklikalo in jim na isti način odzdravljalo.

### Karabinerji aretirali 60 Slovanov pri Barju

BARI, 7. dec.—Italijanska policija in karabinerji so priredili pogon na begunske taborišče v Trani, ki se nahaja okrog 25 milj od Barija. Kot pravi poročilo, so aretirali 60 Slovanov, katere so označili za "komuniste in člane teroristične organizacije, ki ima svoje podružnice v inozemstvu."

Policija je izjavila, da je pri "Slovanih" našla zalogo municije, pištol, streljnih pušk in tajno radioodajno postajo.

## Grčija uvedla smrtno kazni za stavke

ATENE, 7. dec.—Grški "parlament" je danes odobril zakon, po katerem bodo pod smrtno kaznijo prepovedane kakršne koli stavke. Za stavke bo naložena kazen od šest mesecev zapora do obsodbe na smrt. Novi zakon bo v veljavi, "dokler se ne bo zlomil levičarski upor."

Po novem zakonu bodo kaznovani tudi delodajalci, ako bodo za časa prekinjenja dela plačali delavcem, bodisi mezde ali pa jim dajali hrano in blago. Takšni delodajalci lahko dobio dve leti zapora.

Vsi, ki bodo krili novi zakon, bodo postavljeni pred preki sod.



# "ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by  
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.  
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO  
HENDERSON 5311-12  
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

## SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:  
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):  
For One Year—(Za eno leto) \$8.50  
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00  
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:  
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):  
For One Year—(Za eno leto) \$10.00  
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00  
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

## KAJ POMENI PALESTINA ZA ŽIDE?

Ko je Generalna skupščina Združenih narodov odobrila sovjetsko-ameriški načrt za delitev Palestine v dve deželi, v židovsko in arabsko, je s tem bilo zaključeno prvo poglavje ne desetletja, ampak stoletja stare borbe po vsem svetu razstresenih Židov, ki so stremeli, da v zemlji očakov, najdejo zopet mir in pogoje za razvoj, ki ga je deležen vsak narod. Seveda, kot se je z gotovostjo pričakovalo, so Arabci, ki se na vso moč upirajo delitvi, začeli z neko "sveto vojno." V Palestini so zopet izbruhnili teror, nasilja, požigi. Toda značaj teh novih izgrediv je povsem drugačen, kot je bil pri izgredivih proti Angležem, ki so imeli mandat nad to deželo, in ki niso izpolnili obljube, da bodo pomagali pri ustanovitvi ene židovske države v Palestini.

S stališča človeštva in pravice, je sovjetsko-ameriški načrt edino mogoč. Židom je trebalo dati njih lastno domovino, v kateri bodo živeli, razvijali svojo kulturo in svoje gospodarstvo in bili smatrani za narod, ki je upravičen, da živi na svetu kot enakopraven član zajednice ljudstev sveta.

Kaj za same Žide pomeni ta zgodovinska odločitev, pa najboljše razvidno, če se to vprašanje obravnava v zvezi z njihovim položajem na svetu, ko so živeli, raztreseni v raznih deželah sveta in bili smatrani za nekakšne izrodke, na katere se je pljuvalo in kazalo s prstom. Ni bilo v nobeni deželi skupine Židov, ki bi ne bila odgovorna za vse socialne in ekonomske težave. Proti-židovska gonja, ki se jo imenuje "anti-semitizem," je dolžila Žide, da so odgovorni za vse. Če se je v deželi pojavila brezposelnost—Žid je bil kriv. Žida se je ozrečilo za mogočnega kapitalista, ki poštenemu "kristjanu" ne da zaslužka. Obenem pa je ta ista, k sovraštvu hujskajoča propaganda, če se je pojavilo nezadovoljstvo proti kapitalizmu, zopet dolžila—Žid je proti kapitalizmu, komunizem širi! Ta propaganda obenem obtožuje Žida, da je bil "začetnik revolucije v Rusiji," in da ima največjo oblast v kapitalistični Ameriki!

Takšna k sovraštvu napram Židom hujskajoča propaganda se je razpasla tudi v Zedinjenih državah, v tej deželi, ki je pravi mozaik raznih narodnosti. Kar je najbolj žalostno, jo širijo in sprejemajo tudi razne narodnostne skupine in celo "krščanski" in katoliški tisk! Ta katoliški tisk se v tem pogledu popolnoma nič ne razlikuje od tistih katoliških časopisov v Slovaški, ki so za časa monsignora Tise, širili to sovraštvo napram Judom najprej s pisano besedo in propagando, potem pa so jih začeli pobijati, moriti, uničevati... Ne smemo pozabiti, da se je na isti način širilo to sovraštvo proti Židom v nacistični Nemčiji. Najprej s propagando v tisku. Židi so bili krivi za vse težave Nemčije in nemškega ljudstva. Potem se je začelo s proti-židovskimi zakoni, nadaljevalo s preganjanjem in končalo s tem, da je bilo za časa vojne v Evropi pomorjenih 5,000,000 Židov na najbolj brutalni način. Žive so sežigali moške, žene in otroke! Samo zato, ker se je hotelo pozornost nemškega ljudstva obrniti na napačno stran, da bi ne spoznalo kdo je v resnici bil kriv za brezposelnost in krizo v Nemčiji.

Tako tudi v Zedinjenih državah. Bolj ko se bo dežela bližala ekonomski krizi, hujska bo gonja proti Židom. Spet bo Žid ta, na katerega se bo kazalo s prstom, pljuvalo pred njega, mogoče pa celo šlo po poti Hitlerja, če se ameriško ljudstvo ne osvobodi teh peklenskih spletk tistih, ki za svoje namene podžigajo rasno in versko nestrpnost! To je v Ameriki posebno nevarno, zaradi raznih narodnosti, ki žive ena poleg druge. Z vseh krajev sveta so prišli v to deželo pripadniki raznih ljudstev, razne narodnosti, razne vere, razne barve. Kaj bi se zgodilo, če se ena narodnost nahujša proti drugi? Ze obstoja poleg proti-židovske gonje tudi gonja proti katoličanom. Obtožuje se jih, da so "tuji agenti," da so bolj vdani papežu, kot pa Ameriki. Kako bi se katoličani počutili, če bi se takšna propaganda razširila do takšne mere, da bi na njih kazali s prstom in pred nje pljuvali, ali pa če bi se celo vprisrčalo pogrome (masne pokolje) proti njim?

Sedaj so dobili svoj lastni dom v Palestini ti nesrečni, na celnem svetu prezirani Židi. Malo jih je ostalo po drugi svetovni vojni, kajti, kot rečeno, so jih Hitler, Tiso, Pavelič itd. pomorili, odnosno sežgali čez 5,000,000. Zanimivo pa je, da ravno tisti, ki so prej vpili proti Židom "v Palestino se poberiti!" sedaj vpijejo, da je načrt nepravilen in

## Vatikanska agentura živahno deluje proti češkoslovaški enotnosti

Klerofašistične sile na Slovaškem, ki so bile razbite ob porazu Hitlerja in njegovih hlapcev, dolgo časa po končani vojni niso imele poguma dvigniti glave ter pokazati, da živijo. Šele, ko je v bratislavski zapor prišel zloglasni izdajalec Tiso in so se začele priprave za njegov proces, so se začele aktivirati tudi vse reakcijske sile in preživeli fašistični elementi. Prvi so seveda nastopili rimsko-katoliški cerkveni glavarji, potem pa ves kler do najnižje ga duhovništva. Inspiratorji borbe proti češkoslovaški enotnosti so enodušno presodili, da bi bila kampanja za rešitev Tisa izvrstna prilika za pospeševanje borbe, s katero bi si morda pridobili izgubljene pozicije in množice ter začeli ogražati napredne sile, ki so naglo naraščale ter se strnjevale okrog Komunistične partije Slovaške. Od prvih akcij določenega dela bratislavskih visokošolcev, ki so se vzgajali in šolali v številnih katoliških semeniščih ter nešteti drugih podobnih demonstracij, je dobivalo zarotniško delo katoliškega duhovništva čedalje širši obseg. Glavno geslo "vojskujoče se cerkve" — kakor se sama imenuje — je postala borba za rešitev Tisa, za čemer se je skrivala borba proti komunizmu, Čehom, proti ZSSR... Najbolj zagrizeni klerofašistični elementi, tako imenovani ludovci, so kmalu prodrli v demokratsko stranko in zavzeli tam ugledne položaje, tako da se je tudi ta stranka pogosto z najvišjimi funkcionarji vred zelo angažirala pri reševanju največjega izdajalca slovaškega naroda.

Klerofašisti so hitro poiskali in navezali trdne stike s pobe-glimi zločinci, s slovaško politično emigracijo, ki so jo Anglo-Američani ne le povsem ohranili, temveč so ji tudi omogočili zarotniško delovanje proti češkoslovaški republiki. Zveze z D'jučanskim, Sidorjem in drugimi so postale pomembna podpora kolovodjem podtalne ga rušilnega delovanja v deželi. Med borbo za rešitev Tisa niso uporabljali le obilnih sredstev, ki so jih uvažali iz tujine. Katoliški duhovniki so tudi v najbolj zakotnih vaseh brali neštete maše in prirejali molitve za rešitev Tisa, organizirali so pa tudi številne velike nabiralne akcije ter zbirali denar in razna gmotna sredstva za dr. Tisa. Tik pred procesom se je na Slovaškem nenavadno povečalo število protidržavnih letakov in pisanih gesel. Skoraj redno so bili voditelji takšnih akcij bivši hlinkovci, člani Hlinkove fašistične garde in navadno so njihovi sledovi vodili v župnijske urade, v provinci-alne pisarne, v samostane in se-menišča. Med tem časom je celo uradni list demokratske stranke "Čas" pisal članke, v katerih je dokazoval, češ zahte-va množica za rešitev Tisa je ta-ko enodušna in močna, da jo je treba upoštevati, v najbolj kri-tičnem trenutku so pa vodilni funkcionarji dem. stranke na-slovili na predsednika republike brzojavko z zahtevo, naj pomilosti Tisa.

Ko je bil Tiso vendar pravič-

obžalujejo "uboge" Arabce! Henry A. Wallace, ki je nedavno obiskal tisti del Palestine, kjer so naseljeni Židi, se ne more načuditi njihovi podjetnosti, vztrajnosti in navdušenju pri delu, da si resnično stvorijo bolj srečen dom, kjer jih nihče ne bo preganjal in vlačil po taboriščih. Tam, kjer so bile puščave, so jih ti Židi spremenili v cvetoče vrtove, v rodovitno zemljo. Ustvarjajo veliko delo. Pri tem se jih ne bi smelo ovirati, ampak jim pomagati. Po tolikem gorju, tolikih preganjanjih, trpinčenju, pobijanju, izpostavljanju proti-židovski gonji, ki vodi v nove pogrome, so krvavo zaslužili svoj lastni dom. Sedanji nemiri in boji bi ne smeli biti nobena ovira. Ščasoma se bo tudi ta fanatizem polegla, toda židovsko vprašanje bo enkrat za vselej rešeno.

no obsojen in usmrčen, so organizatorji borbe za njegovo rešitev planili po Komunistični partiji in drugih strankah. Tada je bilo na Slovaškem vsakomur jasno, da je bil glavni namen akcije za "reševanje" dr. Tisa — "duhovnika", "svečeni-ka", "voditelja" slovaškega naroda, "utemeljitelja" slovaške "neodvisnosti" — širjenje borbe proti enotnosti Češkoslovaške republike.

Po ponesrečenem "reševa-nju" niso agenti Vatikana in imperializma prav nič zmanjša-li svoje delavnosti. Nasprotno, računali so, da bodo s to borbo okrepili svoje pozicije, si pridobi-li izkušnje in ustvarili pogoje za nadaljno delo ter so se še bolj vneto lotili svoje obrti.

Staro in dobro znano geslo borbe "za rešitev pred boljše-vizacijo" je postalo najbolj pri-ljubljeno geslo "vojskujoče se cerkve" na Slovaškem. Govorice o skorajšnji vojni med zapa-dom in ZSSR so postale najbolj priljubljeni predmet razgovorov klerofašistične inteligence. Bor-ba proti uresničenju agrarne re-forme in drugim naprednim ukrepom je postala najpomemb-nejši popravek posameznih vi-sokih funkcionarjev demokrats-ke stranke, ki so si prizadevali z vsemi silami, da bi si pridobi-li vladajoče pozicije v sami stranki nasproti "češkoslova-škemu" in "kmečkemu" krilu. Kolovodje zarotniške akcije so se čedalje bolj obračali za pod-poro na slovaško emigracijo. Razen dr. D'jučanskega so po-stali posebno aktivni tudi drugi begunski "politiki", predvsem bivši armadni general Prhala, čigar sedež je v Londonu, kakor tudi Karel Sidor, bivši poslanik "neodvisne" Slovaške pri Vati-kanu, kjer je ostal še nadalje.

Znana Churchillova koncepcija o federaciji srednjeevropskih držav (o tako imenovanem Inter-mariumu), v katero bi bile razen drugih vključene tudi bal-tijske dežele, Ukrajina in Belo-rusija, je našla zveste in marljive agitatorje v osebi Prhale, Si-dorja in drugih, pa tudi števil-ne simpatizerje med starimi hlinkovci in drugimi klerofašističnimi elementi v sami deželi. Zadnje čase postaja čedalje bolj aktivna tudi tako imenovana slovaška liga v ZDA, polfašistična organizacija, v kateri so združeni številni ameriški Slo-vaki. Ta "liga" ima neomejena finančna sredstva (ki daleč pre-segajo zmogljivost ameriških Slovakov!) in s temi sredstvi znatno podpira svoje prijatelje v domovini ter jih hkrati zala-ga s tiskom in drugim propa-gandnim gradivom, ki je izdelano v ZDA.

Pri vzdrževanju in utrjeva-nju zvez z zločinsko emigracijo so na splošno angažirani funk-cionarji katoliške cerkve. Re-publiške oblasti so ponovno ugotovile, da so visoki verski funkcionarji, ki potujejo po raz-nih "cerkvenih" poslilih v tuji-no, dejansko kurirji, ki prena-šajo navodila, denar, propa-gandno gradivo...

Višji cerkveni funkcionarji igrajo tudi v sami domovini vlo-go zvez in kurirjev. To se ne nanaša le na slovaški okvir, temveč na vso republiko, zakaj

slovaški klerofašisti imajo po-membnega zaveznika med veči-no voditeljev češke Lidove stranke. Med slovaškimi mno-žicami so znana imena škofa Škrabalka in Vojšačka ter na-dalje škofa Štefanca kot poseb-ljenje sovražnikov češkoslovaš-ke enotnosti in bojevnikov za slovaško "neodvisnost."

Treba je pa omeniti, da so-vražniki Češkoslovaške ne ures-ničujejo svojega programa sa-mo z "visoko" politiko — ka-kršna so Churchillovi načrti o "Intermariumu", ameriški na-črti, o evropskem parlamentu itd. — temveč znajo med širši-mi množicami nastopati tudi s povsem drugačnimi gesli in me-todami. Dovolj je, če omenimo samo en primer: svetniški "ču-deži" ki niso redki pojav v slo-vaških vaseh. Seveda te "čude-ži" organizirajo katoliški du-hovniki in "prikazovanje" svet-nikov se redno spremeni v po-litično manifestacijo. Tako so duhovniki ob koncu julija z ve-liko propagando razglasili, da se bo v vasi Tvrdomestice (sred-nja Slovaška) ponovno "prika-zala" sveta devica Marija ter da bodo vsakomur, ki bo videl sve-ta devico, odpušteni grehi... Tistega dne se je v Tvrdomesti-cah zbrala množica 80,000 ljudi. Ni pa bilo težko opaziti, da ve-ličina teh "vernikov" niso bili kmetje, ampak meščani, in si-cer — inteligenca! Ludovci so v številnih mestih organizirali obisk "čudeža" s potniškimi av-tomobili, avtobusi, kamioni in vlaki ter tako javno demonstri-rali svojo moč.

Zadnje čase uživajo zarotni-ki proti slovaški svobodi v svo-ji ofenzivi do neke mere podpo-ro tudi pri "benderavcih" in drugih oboževanih tolpah, ki se potikajo po nekaterih gorskih krajih dežele ter terorizirajo in plenijo mirne kmete in napada-jo vojaške patrulje in milico. Kakor znano so "benderovci" ostanki teroristične organizaci-je ukrajinskih "nacionalistov" z bivšim nacističnim oficirjem Štefanom Benderjem na čelu. Njihove tolpe večasih vdirajo na ozemlje vzhodne Slovaške. Te tolpe sestavljajo ukrajinski fašisti, doljski odpadniki, bivši volksdeutscherji, SS-ovsi in ne-kaj bivših "gardistov", kar pa nikakor ne ovira slovaške reak-cije, da bi ne nudila roke tej pi-sani tolpi razbojnikov in se spo-razumevala z njimi v borbi za "nacionalno" Slovaško! "Ben-derovci" so oboževani z najpo-trebnejšimi potrebščinami, ki jih sprejemajo od svojih prija-teljev iz tujine, in pogosto imajo moderne majhne radijske po-staje, praktične angleške stroj-nice in ameriške konserve ter ni čuda, da so mračnjske sile tako na Slovaškem kakor izven nje pograbile za obema rokama tudi to obliko borbe proti slo-vaški enotnosti.

Preiskava pri posameznih ujetih teroristih so pokazale, da sledovi "benderovcev" ne vodijo v "centralo" naravnost čez dvorice katoliških škofov, tem-več da je Vatikani pri tej priliki uporabil še neko drugo obliko, manj znano rezervo — tako imenovano grško-katoliško cer-kev. Ta grška katoliška cerkev zastopa na videz neodvisno cer-kev, ki uporablja cerkveno slo-vaščino in ima škofijo na čelu s škofom Pavlom Gojničem v Prešovem ter deluje povsem sa-mostojno. Toda med številnimi preiskavami pri terorističnih skupinah, o katerih je pisalo češkoslovaško časopisje zadnje mesece, je bilo ugotovljeno, da grško-katoliška cerkev prizna-va za svojega vrhovnega pogla-varja rimskega papeža in uživa veliko vsestransko podporo Va-tikana. Ta cerkev, ki je polna poglobljenih popov iz sovjetske Ga-licije, je postala takoj po osvo-boditvi antisovjetsko oporišče na ozemlju vzhodne Slovaške, med kmeškimi množicami, ki so politično zelo zaostale. Ni čuda, da je takšna verska organizaci-ja v kratkem času postala tudi

pomembno oporišče borbe za "samostojno" Slovaško ter da so se benderovske tolpe vdinja-le v to borbo.

Benderovske tolpe pa nika-kor ne pomenijo kakšne realne sile na slovaškem ozemlju. Slo-vaški narod je dolgo vodil ju-naško borbo svoje dežele prav proti takšnim fašističnim tol-pam. Toda sovražna agentura v svoji propagandi zelo pogosto uporablja famo o obstoju benderavcev. Duhovništvo in klerikalni intelektualci si izmiš-ljajo najbolj fantastične go-vice o vojski, ki bi naj šela 200,000 ljudi, ter o oboroženi si-li, ki bo s "pomočjo Anglo-Ame-ričanov" strmoglavila "še čk o diktaturo."

Ze zdaj je sovražnikom češ-koslovaške enotnosti jasno, da ne bo niti fama o veliki "pod-talni" vojski dosegla posebnega uspeha ter da se bo izjalovila, kakor so se vsi drugi triki s "čudeži" za rešitev "duhovne" osebnosti dr. Tisa. Med slovaš-ki narodom še nikdar ni zble-dela tradicija Banske Bistrice in drugih središč vstaje, tradi-cija Telgarta in številnih podob-nih kmečkih borcev, tradicija slavne partizanske vojne. Vati-kanska imperialistična agentu-ra na Slovaškem je zdaj pri-siljena menjavati oguljena na-cistična gesla, si izmišljati no-va sredstva in metode, da bi lahko nadaljevala borbo proti iskrenim patriotskim silam pro-ti silam prave demokracije in miru, ki so se strnile okrog Ko-munistične partije Slovaške.

## Brez kulture ni napredka

Jesen je že tu. Kmet bo kmalu pospravil vse prideleke pod stre-ho. Večeri postajajo dolgi in dol-gočasni, posebno po naših va-seh, kjer ni kavarn, ne kinema-tografov, kjer ni električne luči in nobene zabave ali razvedrila razen plesa.

Stara ženica bi rada še plela, pa ne vidi, v kotu dremleje, go-spodinja, pospravlja po hiši, po-tem pa ščebet s sosedo, gospo-dar rad pokuša novo vino, da se potem laže prepira. Tu pa tam vzame kdo v roke časopise ali knjigo, marsikomu gre težko in pri čitanju zadremleje. Pohvale vredni so primeri dobre volje, ki se pojavljajo vedno bolj pogo-sto, posebno v nekaterih vaseh tako pri mladini kot pri odraslih, kot na primer v Čezarjih, Pobe-gih, Sočergih.

Sedaj se bliža najprimernejši čas, da odpravimo nepismenost v naših vaseh. To je ostanek fašistične okupacije, to je razvalina v našem ljudskem blagostanju. Zato jo morajo odstraniti kakor sleherni plod fašizma. Istra mora v najkrajšem času dohiti ostale brate.

Po istrskih vaseh ljudje pre-več plešejo in premalo čita. To mora nehati. Odslej ne bo več izgovora: "Ne znam čitati, ne znam pisati, slabo obvladam svoj jezik. Nisem hodil v slovensko šolo, nisem imel prilike, da bi se učil." Ta opravičila so veljala do sedaj. Na žalost je bilo vse to res. Sedaj pa ima vsakdo priliko, da si pridobi, kar je zamudil v prejšnjih letih. Po vseh naših vaseh so učitelji.

Marsikateri žici v slabih raz-merah, se bori z vsemi mogoči-mi težavami, toda vsi imajo do-bro voljo in tudi vroče žele, da bi svojim Istranom čim več nu-dili, da jih kulturno dvignejo, ker sta znanje in izobrazba te-melj vsakega napredka. Na okrajni sindikatni konferenci, ki je bila pred dnevi v Kopru, so se učitelji obvezali, da bodo od-pravili nepismenost in da bodo poleg rednega pouka v šoli po-sred vodili večerne tečaje za odrasle. Naloga sindikalnih po-družnic je, da to dobro voljo učiteljsva podpro in dajo pobudo, da bodo tečaji redno polnošte-vilno in z uspehom obiskovani. Agrarna reforma je osvobo-

dila kolone veleposestniškega iz-koriščanja in zatiranja. Šola in večerni tečaji morajo odpraviti kulturno zaostalost.

Le pogledjte malo po vasi! Kmetu, ki čita, ki rad sega po knjigah, gre bolj, večje uspehe ima pri delu, njegova živina je lepša, bolj zdrava. V strokov-nem časopisju in knjigah najde zlata vrene nauke in nasvete. Sproti izve, kako napredujejo kmetje drugod, kako si pomaga-jo in lajšajo težko delo in dose-žejo nove uspehe.

V Javorjah, tam v Brkinih ži-vi srednji kmet. Stalno čita časopise in kmetijske knjige. V družini ni dosti delovnih moči, pa vendar več pridelava na njivah, več ima sadja, lepša je njegova živina. Drugi kmetje se pogosto oglašajo pri njem za nasvete.

Na Kozljanah je tudi tak kmet. Kmalu bi mu pred leti šlo vse na boben. Odpravil se je v Ame-riko, zapustil kmetijo, da bi si služil dolarjev. V Ameriki pa je spoznal, da ima Ameriko doma, le izrabiti jo ni znal. Vrnil se je. Šola je nekaj vtlačila. V Ameriki se je naučil čitati. Stalno prebi-ra sedaj časopise, pozimi čita v družini knjige, dela načrte in na-pisane nasvete pretvarja v de-ja-nja. Le vprašajte v Brkinih po Ivakotu. Vsakdo vam bo znal povedati o njem. Doma sta le on in žena ter dve hčerki. Ko se je vrnil iz Amerike, je imel v hlevu mršav rep in debel dolg. Sedaj je hlev poln, brez dolga, njegovo sadno drevje je zdravo in dobro obrodi. Na svojem domu, pri svoji družini je odkril Ameriko s pomočjo knjige in časopisa.

Mnogo, mnogo dragocenih stvari bomo spoznali, če bomo segli po knjigah. V dolgih zim-skih večerih bomo čitali. Če še ne znamo, pa se bomo naučili. Čitali bomo strokovne časopise in knjige in še druge za razve-drilo in kratek čas. Pri vsem tem pa se bomo še izobraževali, da ne bo znal nekaj več le mestni urad-nik in župnik ali učitelj na vasi, da bomo tudi mi nekaj znali, da nas ne bo sram pred svetom in pred svojimi ljudmi.

Ponatis iz "Delavsko-kmečke enotnosti."

## BOG NE BO DOVOLIL, PRAVI KONGRESNIK

WASHINGTON, 4. dec.—Kongresnik Clarence Brown je vprašal ob priliki diskusije glede pomoči Evropi, ali se ne bo zgo-dilo, da bo Amerika izčrpala svo-je lastne vire tako, da se bo vsled pomaganja Evropi sama oslabil in se sesula?

"No, sir," je odgovoril kong-resnik Sol Bloom, "tega dobri Bog ne bo nikoli dovolil!"

"Vi imate pač boljše zveze z Bogom kot pa naš odbor," je od-vrnil Brown.

## NEDELJA BO "DAN VE-TERANOV DRUGE VOJNE"

COLUMBUS, 4. dec.—Gover-ner Thomas J. Herbert je danes izdal objavo, s katero proglaš-a nedeljo 7. decembra za "Dan ve-teranov druge svetovne vojne." Ugrajal je vse veterane, naj no-sijo na ta dan uniforme in se udeležijo cerkvenih opravil.

## STROŠKI NAVADNEGA PREHLADA SO VISOKI

NEW YORK, 4. dec.—Dr. Louis Dublin je kot statističar Metropolitan Life Insurance Co. zračunal, da so Amerikanci leto- no vsled navadnega prehlada polno milijardo dolarjev na iz-gubi. Toliko jih namreč stane izguba časa pri delu in pa stroški zdravljenja.

## KRALJICA NAJ VRNE DIAMANT, PRAVI INDIJA

NEW DELHI, 4. dec.—Dobro obveščeni hinduski časopis "Hindustan Times" je danes pre-rokeroval, da bo Indija zahtevala, naj se ji vrne sloviti diamant "Kohinoor," ki se sedaj nahaja v kroni angleške kraljice Eliza-bete.



DITA:

## Rajski otok

Stari gospod je bil že malce čudaki. Za svet se že ni več dosti briga, rajši je obujal spomine na svoje dobre stare čase. Nekoč je takole sedel, prebiral s prsti svojo dolgo sivo brado, in gledal v praznoto.

"Kako je bilo tistikrat lepo," je mislil sam pri sebi "ko sem v Srednji Aziji — nekateri učeni možje pravijo, da je bilo na Kavkazu — ustvaril raj! Tam je bilo vsem dobro, prečudnim progastim zverem prav tako kakor zlatorumenim metuljem. Letina je bila vselej dobra. To vam je bilo krasnih in rodovitnih sadnih dreves! Nanje pa smo dobro pazili, še zlasti od tistih dob, ko sem na najlepšo jablan dal pribiti tablico z napisom: "Trgati sadje je pod strogo kaznijo prepovedano". Ko bi mi tista dva prva človeka ne bila te reči pokvarila, bi bilo lahko tako ostalo do današnjega dne."

Tako je obujal spomine in se žalostil stari gospod. Ker pa je bil kakor vsi stari ljudje malce svojeglav, si je brž izmisli, da si bo kar takole zase ustvaril majhen raj. Saj se je že dosti nagaral in se spodobilo, da si privoščiti malce veselja. In je dvignil svojo vsemogočno roko nad Ocean in je izrekel Veliko Besedo. In že je iz valov Oceana — tokrat na nekoliko oddaljenem, kočljivem kraju — pokukal otok.

Skale so rasle više in više, nižave je pokrilo prijetno zelenje, obrežja so bila posuta z belim peskom. Po zelenem lesovju je vodil srnjak svojo družino k napoju, vrh skale pa se je ugnedil mladi jastreb. Po pobrežju se je plazila velika želva, lepi kačji pastiri so plesali na plin, obrežja so bila posuta z belim peskom. Po zelenem lesovju je vodil srnjak svojo družino k napoju, vrh skale pa se je ugnedil mladi jastreb. Po pobrežju se je plazila velika želva, lepi kačji pastiri so plesali na plin, obrežja so bila posuta z belim peskom.

Nekoliko dni potem se je vesoljni tisk za morjem pričel baviti z velikansko nevarnostjo, ki je zrasla v podobi Rajskega otoka in kljubuje svobodni trgovini: — Nepristopnost rajskih otočanov ograža svetovno gospodarstvo.

Stari gospod je pogledal in videl — kakor tistikrat — da je vse dobro. In se je vsedel v senco velikega krušnega drevesa, da bi si odpočil.

Dva dni potem je plul okoli zapadnega rta novega otoka parnik. S parnika se je izkrcal človek s panamskim slamnikom in kovčegom. Ko je prišel do krušnega drevesa, pod katerim se je oddihaval stari gospod, je tujec vzel pipo z ust, si jo obesil na povešeno spodnjo ustnico, potisnil slamenik na tilnik in stopil v senco drevesa.

"Dober dan, stari gospod," je pozdravil "Vi bi si lahko kupili našo patentno svetilko. Te so vam imenitne, preproste in cene."

"Pustiva to, človek," je rekel stari gospod z ljubeznivim nasmehom. "Jaz sam svetim vsemu svetu."

"Tako, tako, nemara ste iz Brooklyna? Vaše narečje je zelo različno... Razen tega vam lahko ponudim v nakup naše prižigalnice. Ali jih želite kar tako, ali v okviru podporne akcije?"

"Ne potrebujem ne prižigalnikov ne podpore," je rekel stari gospod že manj vljudno. "Jaz prižigam z bliskom in govorim vse jezike, tudi takšne, kakršnih niti ni."

"Tale možak je čudovit primitivec," je pomislil tujec, ki ni bil nihče drug kakor dobri gospod Okley. "Sam bog me je poslal k njemu."

"To je za vas srečen dan, starček," je slavnostno rekel dobri gospod Okley. "Zgradimo vam avtomobilsko cesto okoli vsega otoka, dobavimo vam avtomobile, bencin, motocikle, kolesa, vse, vse in celo tudi prvovrstni žvečilni gumi z vanilijnim priokusom. Namesto tehle ananasov, ki so trpki in katerih vkuhavanje jemlje ženskam tega otoka mnogo časa, vam dobavimo izborne naše ananase v konzervah. Za odplačilo vam damo posojilo. Edino jamstvo nam bo vaša beseda in oporišče na zapadnem rtu vašega otoka."

Ampak pri tem je starega gospoda že docela minila potrpežljivost. Mignil je s svojo veliko brado in pahnil človeka v morje, odkoder ga je potegnila posadka nazaj na ladjo.

Nekoliko dni potem se je vesoljni tisk za morjem pričel baviti z velikansko nevarnostjo, ki je zrasla v podobi Rajskega otoka in kljubuje svobodni trgovini: — Nepristopnost rajskih otočanov ograža svetovno gospodarstvo.

— Rajski otočani odbijajo ponudeno roko!

— Rajski otočani poznajo skrivnost atomske bombe!

— Na Rajskem otoku žro otroke in živijo od gusarstva!

Neki zamorec, ki je izjavil, da Rajskega otoka pač ni, je bil na mestu linčan. Tiste dni je opazil stari gospod v obnašanju živine na otoku prečudne spremembe. Nekateri živali so se začele krasiti s čudovitimi pisanimi barvami in in so blebetale nerazumljive besede. Slavček je kar takoj iz belega dne ulovil nekoliko gr-

dih očitkov in jih ponavljal do odvratnosti. V skorjo krušnega drevesa je nekdo zarezal: "Totalitarnost bo porazena!" Nekoliko mladeničev se je grozansko napilo skrivaj dobavljenega žganja, se opotekalo po obali in vpilo: "Mi nočemo svobode, mi hočemo whisky!"

Stari gospod je dremal v senci svojega krušnega drevesa. Ker pa je bil že navajen videti vse, mu ni ostalo neopazno, da vse to zmedo na otoku povzroča nekoliko bitij, ki se noč za nočjo shajajo na zapadnem rtu otoka s človekom v panamskem slamniku.

Sprevidel je, da velika večina otočanov ljubi svoj mir in vse, kar otok premore. Toda ko so se slavčkovemu zmerjanju pridružila še nekatera druga operjena bitja in ker niso hoteli prenehati vreščati v krošnji krušnega drevesa, nadalje, ko so nekatera bitja začela lomiti veje, da ne bi rodile sadja, in vpila, da so konzerve dosti boljše, je starega gospoda minila potrpežljivost.

"Da bi te vrag!" je zarjul. "Ti so nepopravljivi. Ves ta prekleti planet mora stran. Ta dela samo zdrabo v vsem vesolju!"

Stisnil je svojo orjaško pest in jo iztegnil na Zemljo. Mala rjava krogla, čudovito nabrazdana, se je zasukala okoli nje-

gove pesti. Šinila je v vesolje, kakor če otroška žogica pade v travo. Stari gospod se je vstopil in zdaj... naglo zamahnil s svojo pestjo kar takole v zrak.

"Eh, kaj, to bi sicer moral storiti. Toda teh otrok, teh otrok bi vendar bilo škoda."

Tako je rekel in vtaknil roke nazaj v žep.

## Društveni koledar

### DECEMBRA

12. decembra, petek. — Richman Memorial Post No. 661 — Ples v avditoriju SND.

13. decembra, sobota. — Comrades No. 566 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

14. decembra, nedelja. — Young Clevelanders Club — Ples v avditoriju SND.

14. decembra, nedelja. — Ples Kluba slov. žena v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

19. decembra, petek. — Veterans Club — Ples v avditoriju SND.

20. decembra, sobota. — Spartans No. 576 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

21. decembra, nedelja. — Ples ženskega odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, četrtek. — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v Slo-

venskem delavskem domu na Waterloo Rd.

27. decembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ — Ples v avditoriju SND.

28. decembra, nedelja. — Ples Podr. štev. 41 SZZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31. decembra, sredo. — Silvestrova zabava zbora "Jadran" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31. decembra, sredo. — Silvestrov večer Kluba društev SDD v Društvenem domu na Recher Ave.

31. decembra, sredo. — Silvestrov večer Slov. nar. doma in Kluba društev SND — Ples v obeh dvoranah SND.

### JANARJA - 1948

8. januarja, sobota. — Društvo Napredne Slovence št. 137 — Ples v avditoriju SND.

9. januarja, petek. — Veterans Club št. 2 — Ples v avditoriju SND.

10. januarja, sobota. — Glasbena Matica — Ples v avditoriju SND.

11. januarja, nedelja. — Ples društva "Vipavski raj" št. 312 SNPJ v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

11. januarja, nedelja. — Ples in igra dramskega društva "Naša zvezda" v Slov. dru-

štvenem domu na Recher Ave. 16. januarja, petek. — Comrades št. 566 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

17. januarja, sobota. — Glas clevelandskih delavcev S.D.Z. — Ples v avditoriju SND.

## AAA

### VSI VETERANI

#### SELIMO IN SPRAVIMO

#### VAŠE POHIŠTVO

Nasha posebnost je selitev

ledenic

17516 Waterloo Rd.

KE 5600, če ni odgovora, pokličite PO 3990

## RAZPRODAJA

## KOŽ IN USNJA

za pošiljke v stari kraj

MARTIN JAKULIN

12520 Shaw Ave.

2 bivša vojaka

4 odrasle osebe, vse zaposlene, iščejo stanovanje s 3 ali 6 sobami za takoj. Pokličite

PR 2140, Ext. 6

Veteran in žena,

ki bo kmalu postala mati, iščeta 3 ali 4 sobe, ker bosta iztirana iz sedanjega stanovanja. Pokličite

SW 9035

Elmer's Sanitary Restaurant and Tasty Sandwich Corner 1830 SUPERIOR AVE.

Odrpito imamo od 6. zj. do polnoči. Vedno serviramo okusne sendviče in fina jedila.

Dvojica z otrokom

Želi dobiti v najem stanovanje s 4-6 sobami. Mirna in poštena družina. Kdor ima za oddati, naj blagovoli pokliče

EN 2628

Harmonike

nove in rabljene; junior ženske in profesionalne vrste. Ekskluzivni Ranco modeli.

August LeVanti Home Studio 3201 W. 97 St. WO 2242 Odrpito ob večerih in nedeljah

Zakonski par s 8 let staro hčerko

ŽELI DOBITI V NAJEM 4 ALI 5 SOB Pokličite ME 7212

SPIEGEL'S QUALITY JEWELRY STORE 11708 Buckeye Rd.

Fino zlatnino za stare in mlade dobite pri nas po nizki ceni. Odrpito od 9. zj. do 8. zv. Popust damo z vsakim nakupom za \$10 ali več.

I M A T E

## ZDRAVNIŠKE

### PREDPISE?

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov prejela že štiri troje. Prinesite vaše predpise k nam.

## Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C. SLOVENSKI LEKARNAR 15702 WATERLOO ROAD Cleveland 10, Ohio Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer. Zapra ves dan ob sredah

## Marinko's

## Beverages

Pivo, vino, cordials in

šampanjec za božične in noveletne

praznike dobite pri

nas po zmerni ceni.

Dopeljemo na dom

416 E. 156 ST., IV 3170

## ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini,

avtomobilskim nesrečam

itd.

preskrbi

JANKO N. ROGELJ

6208 SCHADE AVE.

POKICITE:

ENdicott 0718

## POHIŠTVO

Popravimo in nanovo tapetiramo na vašemu domu. Damo nove trivrstne vzmeti in dobro napolnjene sedee, itd. Pokličite

SW 6890

1142 E. 66 St.

## PAPIRAMO IN BARVAMO

Prvovrstno delo, zmerne cene. Pokličite, da vam damo prost proračun.—Se priporočamo.

Geo. Panchur in Sinovi

16603 Waterloo Rd. — KE 2146

Trgovina s stenskim papirjem in barvo.

## WATERLOO WALLPAPER

### STORE

15404 Waterloo Rd. KE 3648

Polna zaloga stenskega papirja. Imamo izkušene papirjarje, ki vam napravijo prvovrstno delo. Cene zmerne.

## JOHNNY SILKS

11118 GREENWICH AVE. Se priporoča cenjenim gospodinjam v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljša jedila, meso, pivo in vino za na dom.

## Prijatel's Lekarna

St. Clair Ave., vogal E. 68 St.

PRESCRIPTION SPECIALISTS

ENdicott 4212

Zastojni pripeljemo na dom

## Ko prodajate ali

### kupujete

dom, farmo, loto ali trgovino,

pokličite nas za vljudno in

zanesljivo postrežbo.

## JOHN KNIFIC

820 EAST 185th ST.

IV 7540 ali KE 0288

## HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške

ter kromatične ali klavirske

izdelujem in popravljam

po zmernih cenah

VSE DELO JE JAMČENO

Se priporočam

ANTON BOHTE

R. D. 2, Clymer, Pa.

## Ulle Plumbing and

### Heating Co.

Imamo boilerje na plin, burnerje

na plin in forneze na plin, ter

vse potrebščine za grelnice in

monterske naprave.

15601 WATERLOO RD.

KE 7248

## PAKETE

REDNO POŠILJAMO V

STARI KRAJ

Sedaj je čas, da pošljete svoj-

cem v Jugoslavijo božične pošiljke

in obliki paketov s hrano in

obleko ali v denarju.

Točna in zanesljiva postrežba v

tem oziru in prejemniki jih dobe

v šestih do sedmih tednih.

Denar pošiljamo direktno na na-

slovljenca, ki dobi izplačilo v 10 do

15 dni.

Za zanesljivo in točno poslug

se obrnite na

## MIHALJEVICH

### BROS.

6424 ST. CLAIR AVE.

## Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličite

vsak čas, podnevi ali ponoči.

Delo garantirano in hitra

postrežba. Obrnite se z vsem

zaupanjem na vašega starega

znanca

## John Oblaka

1146 East 61 Street

HE 2730

## NORWOOD THEATRE, E. 62 St. Clair

## COSED

TO PERMIT OUR CREWS OF MEN TO COMPLETE

REMODELING OPERATIONS

## Grand Opening, Wednesday 6:00 p. m.

THE NEW NORWOOD THEATRE COMPLETELY

REMODELED AND RE-DECORATED

New Bodiform Upholstered Seats—New Ladies' and Men's Lounges

New Damask and Tapestry Walls — New Gorgeous Carpeting

New Gorgeous Lighting COME AND BE SURPRISED!

## USTANOVLJENO 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

## HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

## A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod

1053 EAST 62nd ST. HEnderson 2088

Ambulančna posluga podnevi in ponoči

## SVETEK

FUNERAL HOME

## AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod

478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016

Bolniški avto na razpolago

## NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša dobra, skrbna mama

## Ivana Tolar

rojena Gutman

Zatislila je svoje blage oči dne 3. novembra 1947. Pogreb se je vršil dne 6. novembra iz Joseph Želetovih prostorov na Lakeview pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.



PREŽIHOV VORANC:

## Boj na požiravniku

Dihurjeva bajta je imela pet njiv, na največje je prišlo nekaj okrog dva birna posetve. Kadar so spomladi, ko je mecesen na gori že ozelenel, Dihurjevi začeli z oranjem, so sosedje rekali:

"Pri Dihurjevih že spet zemlja gori!"

Dihurjev svet je ležal na zgneteni grudi ogromnega plazu, ki se je v starih časih udrl visoko na gori in do gole skale vse poplaknil v dolino. Zardi tega so hiši prav za prav pravili pri Plazovniku, vendar je vsa soseska že od nekdaj uporabljala ime Dihur.

V suhih letih, ako vigradi ni žgal suhi veter in je bilo brez toče, so Dihurjeve njive dajale po navadi štirikratno seme. To je bila že dobra letina. V mokrotnih letih pa so včasih komaj seme vračale. Nekoč je dal oves na njivi "spodnja čeljust" desetkratno seme. Ko je takratni Dihur stresel zadnji, dvaindvajseti biren v predal na podstrešju, je vzdihnil:

"Tako bi nosil vse življenje..."

Bilo mu je takrat sedemdeset let. Za spomin na tako letino je vsekali v podboj gumna letnico 1876.

Take letine od tistih dob ni bilo nikoli več.

Svet, katerega je obdelovalo že toliko Dihurjevih rodov, da nihče začetka ni pomnil, je bil mokrotan, ilovnat. Povsod je silila iz njega sluzasta mokrota, ki se ni dala osušiti. Niže v dolini so vrela na dan številni studenci. Stari ljudje so pravili, da gora na tem mestu stiska vodo iz sebe. Svojevrsna pošast so bile mlakuže, kjer je mokrota posebno močno udarjala na dan. Te mlakuže so Dihurji imenovali "požiravnike", menda zaradi tega, ker so požirali, uničevali rast. Požiravniki so se predstavljali po vsem polju. Včasih je tak požeruh deloval na enem mestu nekaj let, poskakal vase s svojimi požrešnimi čeljustmi vso rušo, potem se je pa potuhnil pod zemljo in se nenadoma pojavil kje na drugem koncu in znova začel svoje razjedanje. Včasih je enemu takemu potuhnjencu sledilo več novih požeruhov. Temu so Dihurji rekali:

"Požiravnik se je rodil!"

Dihurjevi so se borili rod za rod, da lakotno, rdečo zemljo, težili njen glad z gnojem, parali ji nederja, razbijali grude njene čela, odpirali žile njenega osrčja in mašili žrela požiravnikov z odpadki, prhovino in kamenjem. Vse zastoj! — Zemlja je ostala vedno enako nenasitna in požrešna, hlastno je goltala gnoj in ga brez sledu posrkavala kakor znoj njihovih rok in čel. Zdelo se je, da se njene lakotne ilovnate čeljusti požrešno stegajo po samem Dihurjevem rodu in srkajo za njegovim mozgom in za njegovo krvjo, zakaj rod za rodom je postajal bolj krmežljiv.

Polovica živeža, ki je obstajal iz ovsenega kruha in močnika, so dajali požiravniki, ostalo pa so morali Dihurji pridelti drugod ali pa pristradati. Zategadelj je bilo znano vsem gospodinjam po vsej soseski, da so Dihurji razvpiti rezači ogromnih kosov kruha in da ni priporočljivo, polagati pri malicah premalo načetih hlebov pred nje.

In kakor nalašč je pri Dihurjevih neprestano tekla zibelka. Tudi sedaj je kričalo pri bajti pet malih Dihurjev, čeravno je

bila mati Dihurka šele kakih deset let pri hiši. Neki Dihur je napravil zibanje na vodni pogon od studenca za plotom. Sosedje so trdili, da so bili vsi na ta način zibani Dihurji nekoli-ko zavaljeni in da se jih ta lastnost še danes trdovratno drži. Ta čudežna naprava je še sedaj pod streho.

Komaj so se mladi Dihurji dobro znebili plenice, so se že razpršili po svetu po raznih pastirskih službah. Po navadi so Dihurji napredovali do volarjev, Dihurke pa do kravaric, le redkokdaj se je pripetilo, da se je kak Dihur priženil na kako bajto ali Dihurka omožila na gruntu. Vedelo se je le to, da so Dihurji v daljni žlahti z bogatim kmetom Košuto onstran gore, kjer je nekdaš gospodinjala Dihurjeva strina. Vendar se Dihurje niso brigali za to sorodstvo, narobe, celo sramovali so se ga. Dva Dihurjeva strica sta ostala pri rudarjih v Mežici. Nikoli nista prihajala domov, pri bajti pa je nastala legenda o njunem čarobnem, gosposkem življenju.

Ko je imel sedanji Dihur deset let, ga je mati odvedla h kmetu Osojniku pod goro za pastirja. Vso pot mu je slikala izobilje, ki ga tam čaka, potice in pogače, da Dihurček pri slovesu niti solze ni potočil. Toda tam ga je čakalo trdo življenje. Sit je sicer bil, toda napori službe so presegali njegove moči. Čez dan je pasel petnajst glav goved, zvečer po večerji in skoraž do polnoči pa vole, ki so čez dan delali pri ozimini in po deteljiščih. Zjutraj ob treh pa ga je veliki hlapec Matija že budil k mlačvi.

Pogosto je pastirček zaspal na kupu slame. Tedaj ga je Matija budil s cepcem:

"Ali boš zastoj žrl kruh, ti dihur dihurski!"

Nato je zlobno natolceval:

"Pazite na jajca, Dihur je pri hiši!"

Rada ga je imela edino dekla Mica, to pa menda zato, ker sta z materjo včasih skupaj služili.

Dihur dihurski! Nihče drugi mu ni privoščil lepe besede.

Pastirček je požiral solze in tečil zakrknjeno jezo na paši;

ko je bil sam z živino, se je privijal k bavlhom in jirsom, se

grel ob njihovih toplih telesih, ali pa se zatopil v otožne jesenske barve lesov in polj. Včasih pa je pozabil na neprijetne misli, spreletela ga je pastirska prešernost, da je zavriskal čez globel do sosednjih bregov, kjer so pasli drugi pastirji. Zavriskal je dvakrat, trikrat, ko pa je zaželeni odziv izostal, je malodušno umolknil in se skril za grmovje, da bi ga pastirji, ki so ga prezirali, ne opazili.

Včasih so sosedni pastirji kakor obsedeni kričali čez globel:

"Ole, ole-e-e Dihur-u-ur!"

Nekega takega mrhuna je mladi Dihur premikastil pri potoku ob meji. Drugi dan sta ga počakala dva in sta mu vrnila.

Nekega jutra, ko je pri mlačvi zopet zadržal na kupu slame, mu je izbežnik pljusnil žetnar vode na glavo. Dihurček je pravkar sanjal nepopisno sladke sanje o pogačah in o belih posteljici. Popadla ga je jeza in zagnal se je v fantina kakor sršen. Prestregel ga je Matija in ga začel rezati s cepcem, kamor je padlo, dokler mu ga ni iztrgala iz rok dekla Mica.

"Ali ga boš ubil?"

"Kruha si še ne zasluži, tepel bi se pa že!"

Malega Dihurja so skeleli udarci in skelela ga je duša:

"Kaj sem jim storil?"

Silno sovraštvo ga je obšlo do vseh in ko je dekla Mica odšla mlast, je neopazeno izginil s skednja in jo pobrisal proti domu.

"Nočem več služiti. Povedal bom očetu in materi, kako se mi godi, in gotovo bom smel ostati doma. Ali pa me bodo dali drugam!"

Toda čim bliže bajti je prihajal, tem bolj ga je opominjala vest:

"Kaj si storil?"

Na misel so mu prihajale materine besede, ki mu jih je rekla ob slovesu na Osojnikovem dvorišču:

"Lepo priden bodi in potrpi, četudi te kaj trdega zadene. Pri Osojniku boš kruha sit, doma pa vas je še pet."

Sklenil je, da bo na kolenih prosil starše, naj ga ne naženajo nazaj. Ko se je pa približeval ob prvem svitanju domači bajti in videl izza plotu očeta v odri- ni za hlevom sekati stelo, mu je upadel pogum. Ako bi srečal mater, bi bilo vse drugače. Z materjo mora najprej govoriti!

Skobacal se je za plotom po vseh štirih do bajte in prislulnil. Čul je hlastati plamen na ognjišču, matere pa ni bilo nikjer.

Tedaj se je oglašil v izbi bratec Lekšej:

"Mati bo zvečer prinesla pogače!"

Begunca je spreletela groza — mati je bila na dalini. Kaj

storiti? Očetu ni smel pred oči, zato je skrivaj zlezal na podstrešje in se skril med staro šaro v kot, kjer je kljub skeleči skrbi kmalu zaspal in se zbudil šele v mraku. V veži je slišal materin glas. Bil je silno lačen. Ko se je že mislil skobacati po stopnicah s podstrešja, je mahoma zaslišal tudi očetov glas. Stisnil se je nazaj v kot. Nato je slišal, kako so spodaj večerjali, kako sta se Lekšej in sestra Lenoga pripravljala, kdo bo postregel močnikov pisker, in kako je oče prekinil preprič s tem, da je z žlico oplazil brata po roki in je ta zavekal. Potem je slišal, kako so se spravili spat, kako je zaropotal zapah vežnih vrat in nato se je bajta zavila v hladni jesenski mir.

Dihurček je z grozo uvidel, da je ob večerju. Ker je spal čez dan, tiste noči dolgo, dolgo ni mogel zatisniti oči. Prisluskoval je sopenju spečih staršev, bratov in sestrice, ki je prihajalo iz izbe, zraven pa je koval načrte za drugi dan. Začelo ga je zebsti; zakopal se je v pleve in cunj in slednjič zaspal.

(Dalje priložniti)

## Razno

**GODEC NA HARMONIKE (SLOVENEK)**  
je na razpolago za vsakovrstne priredbe. Harmonike so opremljene z električnim zvočnikom. Za podrobnosti pokličite  
**IV 6519**

**Naprodaj je**  
Magic Chef peč za kuhinjo. Ima vrh kot miza. V zelo dobrem stanju. Cena samo \$30. Pokličite  
**IV 0957**

**Dvojica srednjih let**  
in zanesljiva, išče 4-5 sob, neopremljene. Želi dobiti do 1. jan. Pokličite in vam povrnemo stroške.  
**Bedford 977 M**

**PIJANCEVANJE?**  
Prenehajte hrepeneti po pijači; tajna raba INNEBRIN.  
**KREJCI DRUG**  
2601 Lorain  
MA 8557  
Varno, učinkovito. Pokličite ali pišite.

**Veteran, žena in otrok**  
nujno potrebujejo stanovanje s 3-4-5 sobami. Imajo dobra priporočila.  
**CE 8650**

**Eksekutivni uradnik**  
išče stanovanje s 5 ali 6 sobami; 3 spalnice; za eno družino hišo ali apartment. Na Cleveland Heights ali vzhodni strani mesta.  
**GL 4312**

**LASTNIK DOBREGA PODJETJA**  
in žena želita dobiti v najem hišo za eno družino ali apartment v prijaznem kraju na vzhodni ali zapadni strani mesta. Sprejme se tudi stanovanje v predmestju. Imata najboljša priporočila. **CE 3908** ali **MA 0886**.

**Zanesljivi zastopnik za**  
poznano tovarno želi dobiti neopremljeno stanovanje s 2 ali 3 spalnicami; bo vzdrževal in skrbel kot za svojo hišo; ima izvrstna priporočila.  
**MU 4504**

**AUGUST KOLLANDER**  
v Slov. Nar. Domu,  
**6419 St. Clair Ave.**

**POŠILJA DENAR** v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

**PRODAJA ZABOJE** za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zabojke za odpošiljanje v stari kraj.

**Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.**

## Dela za moške

**MOŠKI IN ŽENSKÉ**  
Ali imate tri ure na razpolago? Vi si lahko zaslužite povprečno \$5 na dan za tri ure dela, z demonstriranjem J. R. Watkins produktov. Lahko delate polni ali delni čas. Proizvaja Mr. Grisamer, 9613 Denison, od 9. do 12. dop.

**POLISHERS & BUFFERS**  
DOBRA PLAČA OD URE  
IN KOMADA.  
**ADVANCE PLATING CO.**  
1947 W. 28 ST.

**Metal Pattern Makers**  
Dobre delovne razmere.  
Dobra plača od ure.  
5-dnevni tednik; izurjeni.  
**Lake City Malleable**  
5000 LAKESIDE

**JOB SHOP DIE MAKER**  
prvovrsten za štampanje dies.  
Najboljša plača od ure.  
**THE SCHUSTER TOOL & DIE CO.**  
6207 Sargeant Ave.

## SURFACE GRINDER HANDS

Zmožni brušenja na zelo natančnih die komadih.  
PLAČA OD URE

**Tool & Gauges, Inc.**  
3112 E. 63 St.  
Vzemite E. 55 St. poulično do Truscon

## BAND SAW OPERATOR

Visoka plača od ure.  
Stalno delo.  
**John Harsch Bronze & Foundry**  
12502 BEREA RD.

## Zemljišča

**Izvrstna prilika**  
40 akrov; 8 milj južno od Public Square. Polna cena \$7,900.  
**AT 8249**

**BRECKSVILLE** — Velika hiša; solna soba, obednica, družabna soba; velika kuhinja, kopalnica in spalnica na 1. nadst.; 4 spalnice, in šrambe za obleko na 2. nadst. Na zelo lepem mestu. Za podrobnosti pokličite Brecksville 7164 ali LO 5464.

**Hišo s 10 sobami**  
na 8700 Lorain Ave. se mora preseliti po 26. dec. 1947; prodaja se najvišjemu ponudniku; vsa hiša razen grelne naprave na olje; pošljite ponudbo na  
**W. O. STEUDEL**  
8620 Lorain Ave.

**Nova hiša Colonial vrste** na 19040 Raymond Blvd., prva cesta severno od Libby Rd. in Lee Rd. 6 velikih sob, kuhinja z velikimi šrambami, 3 velike spalnice ter velike šrambe za obleko. Insulacija, plinska gorkota. Odprto 2. do 6. v nedeljo.  
**WA 2130**

**Nov lesen bungalow**  
blizu Ridge — Memphis. 4 sobe, kopalnica, gorkota na plin; lota 40x120. Takoj \$3,500. Blizu transportacije. Se lahko takoj vselite.  
**WI 0043**

**Scovill E. 12. okolica**  
Ena zidana in ena lesena hiša, vsaka za eno družino, na eni loti. Dobra investicija. Cena \$4,200. — Scovill, E. 14th; 2 druž., 6-6, nov fornez; tudi za eno družino na isti loti. Se vidi v nedeljo. **YE 7603**.

## NAPRODAJ

je lota 40x140 v collinwoodski naselbini, na kateri se nahaja hiša za 2 družini s 4 sobami za vsako družino. Klet pod vso hišo, zadaj je poslopje, pripravno za vsakršno delavnico. Lep vrt. Proda se s pohištvom za 4 sobe in se lahko takoj vselite, ko je kupčija zaključena. Pokličite po 5. uri popoldne vsaki dan.

**LI 1299**

## Avti naprodaj

**KUPIMO VSE AVTE**  
OD LETA 1937 DO 1948  
PLAČAMO NAJVIŠJO CENO  
**HORNSBY AUTO SALES**  
1459 Warrensville Center Rd.  
EV 4838

## Dela za moške

**KUH**—Mora biti popolnoma izurjen za delo v eni izmed najfinjših restavracij v Pittsburghu; mora biti zmožen kuhati jedila po Kosher načinu in prevzeti oskrbo cele kuhinje. Najvišja plača za pravo osebo. Pokličite Emerson 9920, Pittsburgh, Pa.

**Nočni kurjač**  
Licenciran; 6-dnevni tednik; 8 ur na dan; za samo nekaj ali vse oskrbovanje; tedenska plača. Pokličite v ponedeljek za intervju  
**RAINBOW HOSPITAL**  
EV 4280

**Mlad moški**  
STALNO DELO Z DOBRO BODOČNOSTJO.  
TEDENSKA PLAČA.  
**15025 Detroit Ave.**  
**Singer Sewing Center**

**Snažilci oken**  
STALNO DELO; DOBRA PLAČA OD URE.  
**The Prospect Window Cleaning Co.**  
1107 Bolivar Rd., CH 6991

**Lathe delavec**  
TURRET LATHE OPERATOR.  
PONOCNI ŠIFT.  
PLAČA OD URE. STALNO.  
**Royal Machine & Tool Co.**  
700 E. 163 St.

**Punch Press operatorji**  
IZURJENI. 2. ŠIFT; PLAČA OD URE. 40 UR TEDENSKO.  
**Cleveland Pressed Steel**  
3860 E. 91st St.

**Vajenci**  
za assembly delo pri strojih. Podnevni šift; plača od ure; 40 ur tedensko.

**Cleveland Pressed Steel**  
3860 E. 91st St.

**Lathe delavci**  
Prednost imajo izurjeni moški. Podnevni šift; plača od ure; 40 ur tedensko.

**Cleveland Pressed Steel**  
3860 E. 91st St.

**Nut Punch operator**  
večerno delo; mora biti znan dela na Waterbury cold nut strojih. Plača od ure.  
**WASMER BOLT & SCREW CO.**  
13000 Athens Ave., Lakewood

**Mesar**  
za rezanje mesa; mora biti prvovrsten; in za prodajanje; tedenska plača, stalno delo.  
**Thomas Market**  
12333 Superior.

## Mizarji in bench delavci

45 ur tedensko; \$1.50 na uro; poleg nadurno delo.

Vprašajte za Mr. Davidson.  
**ROWE & GILES LUMBER & MILLWORK CO.**  
Chagrin Falls, O.

## Band Sawyer

ali Shaper delavec; prednost ima izurjen delavec, toda ni nujno. Dobra plača od ure.

Stalno.  
**THE TAYLOR CHAIR CO.**  
Bedford, Ohio

## Preizkuševalci

Službe imamo na razpolago v našem oddelku za

**PREIZKUŠNJE**  
**LAY-OUT DELAVCE NA KOVINI**

**KLEPARJE IN FINISERJE**  
in za razna druga dela v oddelku za vzorce

**G.M.C. TRUCK & COACH DIV.**

**General Motors Corp.**

**660 SO. BLVD.**  
**PONTIAC, MICH.**

## Dela za ženske

**Fancy Candy Packers**  
IZURJENE DELAVKE.  
PLAČA OD URE.  
**Fanny Farmer Candy Shop**  
1923 E. 13 ST.

**Mlada ženska**  
za delo v oddelku za zgotavljanje aluminjskih vlitih delov. Plača od ure. Stalno.  
**Aluminum Specialties Co.**  
3483 W. 140 St.

**Operatorice šivalnih strojev**  
Izurjene delavke imajo prednost. Naučimo začetnice. Plača od ure in komada.  
**BERTON'S INC.**  
1220 W. 6th St.

**2 ŽENSKI**  
za lahko tovarniško delo v papirnici za izdelovanje papirnatih zabojev. Zglasite se osebno.  
**Northern Container Inc.**  
3995 JENNINGS RD.

**Splošna hišna dela**  
Ženska dobi dobro službo pri odrasli družini v prijaznem domu. Nič pranja ali težkega snajenja. Ima lastno sobo, kopalnico in radio. Dobra plača. — **FA 7418**.

**ZANESLJIVA ŽENSKA**  
dobi delo pri družini za opravljanje hišnih opravil in pomagati z majhnim otrokom. Nič pranja ali težkega snajenja. Mora biti čedna in imeti priporočila. Dobi svojo sobo in kopalnico.  
**GL 6644**

**Ženska srednjih let**  
za delo v obednici. Izvrstne delovne razmere. Dobi sobo, hrano in plačo.  
**1801 Chestnut Hills Drive**  
**CE 2294**

**Operatorice šivalnih strojev**  
za delo na ženskih suknjah in suits. Plača od ure za začetek. 2. nadst.

**Fellenbaum's**  
610 Frankfort Ave. vogal W. 6th St.

**Službo dobi**  
ženska za splošna hišna opravila, in za pomagati materi z otroci. Mora ostati preko noči. Izvrsten kraj.  
**WE 5742**

**File klerkinja**  
za polni čas; plača od ure; dobra služba za zanesljivo dekle.  
**MIDDLE ATLANTIC TRANSPORTATION**  
2601 St. Clair Ave.

**Ženska za splošna hišna dela**  
in za pomagati pri kuhi. Da bi ostala preko noči. Ima lastno sobo in kopalnico. \$20. (Shaker Heights okolica).  
**WE 4161**

**Dekleta in ženske za ASSEMBLY**  
lahko delo, in delo za operatorice na strojih.  
18-30 let starosti — 1. in 2. šift  
Plača od ure — 40-urni tednik

**HAN-KOR, INC.**  
5005 Euclid, (soba 318)

**\$30 za začetek**  
DEKLETA IN ŽENSKÉ ZA POLNI ČAS  
Kaširke in mesarice

**PICK-N-PAY**  
**SUPER MARKETS**

1833 Coventry Rd.  
3938 Lee Rd.  
4253 Fulton  
1409 Hayden  
12900 Miles  
625 E. 185th  
14814 St. Clair  
12433 Superior  
12402 St. Clair

Prednost imajo izurjene delavke, toda izučimo.

**Tedenska plača.**  
Zglasite se na 505 WOODLAND AVE. ali pokličite CH 5430

## Dela za moške

**Spindle CARVER**

izurjen za delo pri mizi ali na opremi za urade.

Dobra plača od ure; stalno.

**THE TAYLOR CHAIR CO.**  
Bedford, Ohio.